

Työnhakijat eivät ole täyttäneet yhtiön ”kriteerejä”

Vaikeuksiin ajautunut Aviator rikkoo poolisopimusta

| AVIATOR / TYÖVOIMAPOOLI |

Vakaviin operatiivisiin ongelmiin ajautunut Aviator on jättänyt palkkaamatta lähes joka viidennen työvoimapoolin kautta työtä hakeen työntekijän. Sen lisäksi, että yhtiö on lisännyt tällä tavoin omaa ahdinkoaan, se rikkoo myös työvoimapoolin ympärille rakennetun kompromissin.

Liikkeenluovutus?

Poolisopimus solmittiin tilanteessa, jossa Finnair teki Helsinki-Vantaan maahuolintapalveluihinsa liittyviä uudelleenjärjestelyjä samaan aikaan, kun lentoyhtiön liikenne oli väliaikaisesti poikkeuksellisen vähäistä.

Aiemmistä järjestelyistä poiketen Finnair ei kuitenkaan ottanut tässä yhteydessä kantaa siihen, onko kyseessä liikkeenluovutus. Sen sijaan yhtiö katsoi, että liikkeenluovutukseen liittyvät kysymykset ja sen myötä myös työntekijöiden asema tulisi ratkaista maapalveluyhtiöiden välillä.

Todellisuudessa tämä ei ollut mahdollista. Yhtiöiden välinen liikkeenluovutukseen liittyvä jyrkkä intressiristiriita, joka johtui maahuolinnan vähäisestä tarpeesta, oli yleisesti tiedossa. Näistä asetelmista käsin työntekijöiden aseman selvittäminen oli mahdotonta.

Laajempi intressi

IAU kääntyi asiassa työ- ja elinkeinoministeriön puoleen samaan aikaan, kun valtiovalta valmisteli Finnairin rahoitustarpeisiin enintään 600 miljoonan euron takauksia. Tilanetta tulkittiin siten, että erityisesti kyseisen ministeriön hallinnonalalla asiassa saatettaisiin nähdä normaalitilanteesta poikkeavan elinkeinopolitiikan ohella myös työvoimapolitiittisia intressejä koronaepidemiasta johtuvien negatiivisten vaikutusten pehmentämiseksi.

Tämän tapahtumaketjun myötä työ- ja elinkeinoministeriö nimesi *Jukka Ahtelan* selvitysmieheksi projektiin, joka johti lopulta työvoimapoolin perustamiseen.

Työvoimapoolia koskevalla sopimuksella IAU sitoutui olemaan vaatimatta liikkeenluovutusta koskevia ehtojen sovelletamista työvoimapoolista palkattavien työntekijöiden työehtoina.

Vastapainona tälle Aviator ja Airpro (RTG) sitoutuivat siihen, että työehtosopimuksen 19. §:ssä tarkoitettu työn tarjoamisvelvoite laajennettiin osapuolten keskinäisellä sopimuksella koskemaan työvoimapooliin siirtyviä Swissportin lomauttamia työntekijöitä.

Aviatorin ”kriteerit”

Viime viikolla – seitsemän kuukautta poolisopimuksen syntymisen jälkeen – Aviator ilmoitti, että yhtiöstä työtä hakevista noin 200 työvoimapooliin kuuluvasta henkilöstä 37 on sellaisia, joiden kohdalla työntarjoamisvelvoitteen mukaiset ”kriteerit eivät täyty”. Tämän johdosta heitä ei ole palkattu eikä tulla jatkossakaan palkkaamaan yhtiöön.

Samaan hengenvetoon Aviator kertoi ryhtyneensä kouluttamaan maahuolintatehtäviinsä

työvoimaa työvoimapolin ulkopuolelta.

Jos Aviatorin menettelytapa hyväksyttäisiin, käytännössä joka viides Finnairin liikenteen vähenemisen vuoksi lomautettu työvoimapolin kautta työtä hakeva henkilö ei olisi enää kelpoinen palaamaan samoihin tai samankaltaisiin tehtäviin, joita hän on ennen lomautustaan tehnyt.

Kun tämän lisäksi huomioidaan, että Aviator on edellyttänyt poolista valitsemiensa työntekijöiden käyvän läpi 1-4

viikon mittaisen koulutusjakson ennen työsopimusten solmimista, yhtiön valintamenettelyn voi katsoa kohdistuneen poolisopimuksen vastaisella tavalla henkilöihin itseensä, ei heidän aiempaan koulutukseen, ammattitaitoon tai osamiseen.

Jokaisen on kannettava vastuunsa kokonaisuudesta

Aviatorin toimet rikkovat työvoimapolin ympärille rakennetun kompromissin, jolla on pyritty yhteensovittamaan yksittäistä maapalvelutoimijaa

huomattavasti laajemman tahon osin ristiriitaisia etuja keskenään, mukaan lukien valtiovallan työvoimapolitiittiset intressit ja sosiaalisen vastuun ulottuvuudet.

Osoittaakseen sitoutuvansa täydellä vakavuudella tähän kokonaisuuteen, Aviatorin on tarjottava viipymättä työtä, tai niin katsoessaan myös siihen liittyvää koulutusta, työvoimapolista työtä hakeneille tai hakeville sen sijaan, että yhtiö tekee muita ratkaisuja. Yhtiöllä on tällä hetkellä millä mittarilla tahansa tarkastellen akuutti työvoiman tarve.